

Nr 1048

Av fru Segerstedt Wiberg, i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse nr 71, med överlämnande av redogörelse från Nordiska rådets svenska delegation.

Möjligheterna att driva samtidshistorisk forskning hämmas i hög grad av den sekretess, som av många skäl måste i vart fall under viss tid gälla i fråga om många viktigare officiella dokument. Flertalet av dessa förvaras i utrikesdepartementens arkiv. Denna sekretess blir emellertid lätt schablonartad och bestämmes till ett visst antal år, oavsett om en så lång sekretesstid är påkallad i fråga om alla de handlingar, som berörs av sekretessregeln.

Ikke minst i närvarande läge finns ett stort intresse för forskning rörande utvecklingen av de nordiska ländernas inbördes förbindelser bl. a. under efterkrigstiden. En sådan forskning kan få en icke oväsentlig praktisk betydelse. Att utifrån få en vetenskaplig analys av de omständigheter som föranlett att framstegen i det nordiska samarbetet icke gått fortare än som varit fallet kan visa sig högst nyttigt. Vi står nu i färd med att bygga upp samarbetsorgan för det framtida vidgade nordiska samarbetet. Att genom vetenskaplig forskning successivt få erfarenheter från samarbetet under senare tid måste vara ett önskemål i denna situation.

Som framgår av frågans behandling i Nordiska rådet gäller på detta fält ganska skiftande regler i de nordiska länderna. Skall forskningen på området bli givande, bör vederbörande ha tillgång till källorna i alla de berörda länderna. Bestämmelserna behöver fördenskull samordnas.

Det är mot denna bakgrund som önskemålet i en av Nordiska rådet vid årets session antagen rekommendation (nr 24) framstår som väsentligt. Allvarliga ansträngningar bör göras för att få fram enhetliga och liberala regler i alla de nordiska länderna, som ger forskare tillgång till officiella handlingar i ämnen av betydelse för nordiskt samarbete i vidaste möjliga omfattning.

Man står här inför ett relativt komplicerat samordningsspörsmål, då nuvarande regler i Norden är ganska olikartade. Det är därför av betydelse att arbetet med denna angelägenhet kommer i gång så snabbt som möjligt. Ett positivt uttalande från svenska riksdagens sida vid behandlingen av Nordiska rådets svenska delegations redogörelse för den senaste rådssessionen skulle därvidlag säkerligen få stor betydelse.

Under hänvisning till vad som nu anförts får jag hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts skrivelse nr 71 ville i skrivelse till Kungl. Maj:t understryka vikten av att enighet

uppnås de nordiska länderna emellan om att antaga liberala och om möjligt likformiga regler om tillhandahållande för forskare av nu hemliga handlingar berörande i synnerhet nordiskt samarbete.

Stockholm den 6 maj 1969

Ingrid Segerstedt Wiberg (fp)

Nr 1049

Av herr Åkerlund, i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse nr 71, med överlämnande av redogörelse från Nordiska rådets svenska delegation.

(Lika lydande med motion nr 1207 i Andra kammaren)

Stockholm den 5 maj 1969

Henrik Åkerlund (m)
